

Marijan Prosen

DVE KRATKI O HIJADAH

Hijade so čudovita zvezdna kopica (zvezdna skupina) v ozvezdju Bika. Leži blizu njegove glavne zvezde Aldebaran. Vidimo jo s prostim očesom. V kopici so zvezde razporejene v obliki klina.

Beseda Hijade izhaja iz grščine. V prevodu pomeni Deževnice ali Dežnice. Zvezdna kopica je dobila takšno ime najbrž zato, ker so v Grčiji pred davnimi tisočletji zvezde te kopice vzhajale tik pred zoro ob spomladanskih deževjih. Pojav Hijad na nebu je tako sovpadal z zemeljskim pojavom deževij. To, da imajo Hijade deževen sloves, pojasnjuje bajka iz starogrškega bajeslovja.

Starogrška bajka

Po starogrškem mitu so bile Hijade hčerke velikana Atlasa in boginje oblakov Nefele. Njihov oče se je nekoč davno boril proti vrhovnemu bogu Zevsu. V boju je bil poražen. Zato je bil obsojen, da mora za vse večne čase na svojih plečih nositi nebo. Od težkega bremena ima rame že vse usločene in razbolele. Oče komaj še stoji na nogah, tako močno ga nebo tlači k tlom.

Zaradi tako krute obsodbe in tako velikega očetovega trpljenja so bile Hijade zelo žalostne. Milo in dolgo časa so jokale.

S svojim neprestanim jokanjem so ganile Zevsa, ki ni več mogel prenašati njihove zemeljske žalosti. Da bi prenehale jokati, jih je prenesel na nebo in jih tam spremenil v tihe in mirne zvezde. Na nebo jih je postavil blizu njihovih polsester Plejad.

Vendar pa se na zvezdnem nebu njihovo žalovanje nadaljuje. Solze se jim kar zlivajo, a le v nenehni spomladanski dež.

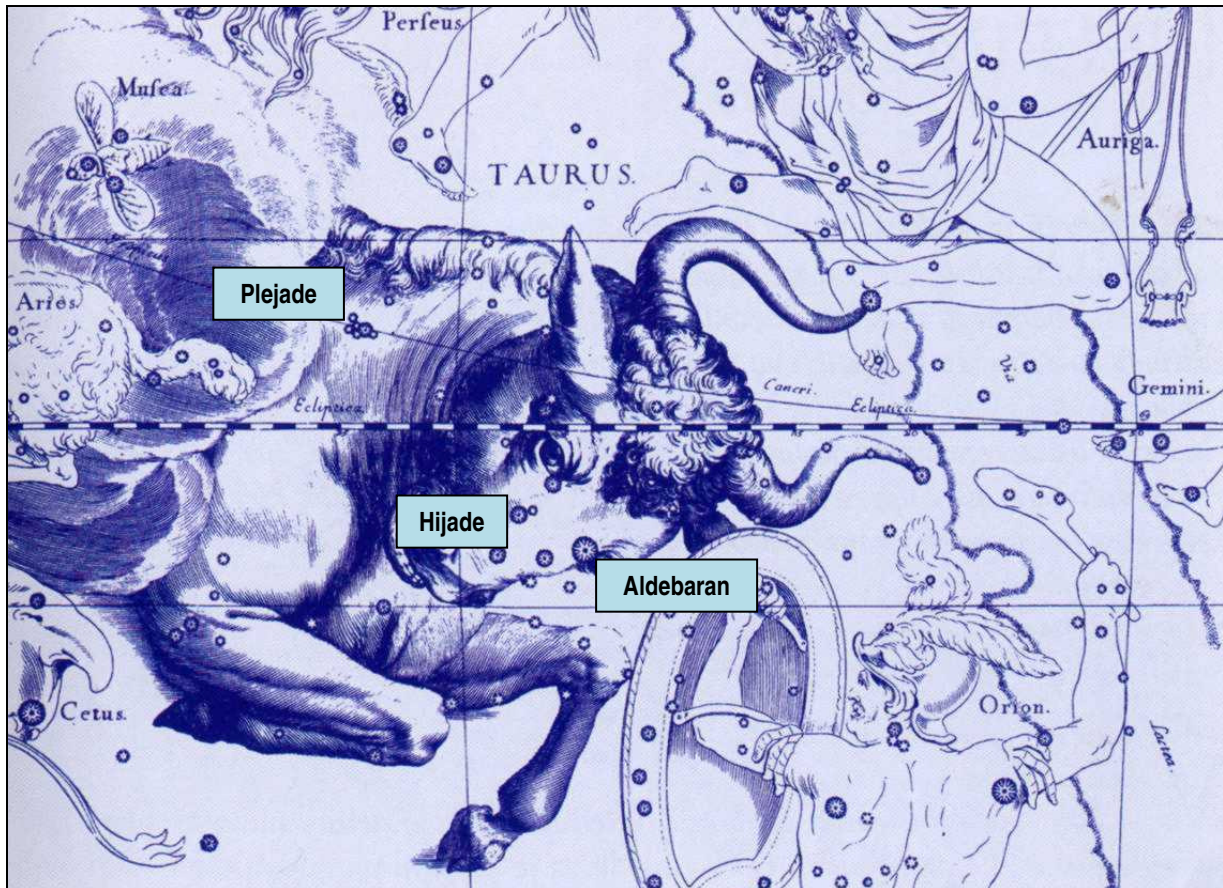
Staroarabska bajka

Po staroarabskem mitu je zvezda Aldebaran moški. Nekoč je prišel snubit eno od Sedmih sester, to je Plejad. Zavrnila ga je, ker je bil preroven.

Minula so leta. Med tem je ta moški zelo obogatel. Vrnil se je k Sestram. Ni prišel sam. Pred seboj je gnal skupino kamel – Hijade, da bi pokazal svoje veliko bogastvo. Trdno je verjel, da bo zdaj bolje sprejet. Toda sestra, ki ji je nekoč dvoril, se ni nič omehčala in ga še vedno ne mara za moža.

Bogataš ne obupa. Vztraja in vztraja. Na nebu vztraja noč za nočjo in dan za dnem, ves čas zasleduje Sestro in ji dopoveduje: "Zdaj sem bogat, zdaj sem bogat, zdaj je že čas, da se vzameva."

Morda pa ga bo sestra nekoč uslišala.



Ozvezdje Bika z Aldebaranom, Hijadami in Plejadami, kot so prikazane v Hevelijevem zvezdnem atlasu Uranografija (1690).